

HAE PÄÄTÖKSIÄ

suomen sisu

Vapauttava 6343/YLE/16

Yle

Virheen korjaus

Yle julkaisi jutun, jossa listattiin valemedioita. Jutussa ei oikaisun jälkeen ollut asiavirheitä.

Vapauttava 4022/YLE/08

Yle TV1

Keskusteluohjelmassa esitettiin sitaatti blogikirjoituksesta. Sitaatti oli lainattu oikein ja kokonaisuus asianmukainen. Vapauttava.

Vapauttava 3853/IL/08

Länsiväylä

Lehden julkaisemassa jutussa mainittiin, että eräs järjestö on natsihenkinen. Lehti julkaisi myöhemmin järjestön puheenjohtajan mielipidekirjoituksen, jossa tämä selvitti oman kantansa. Vapauttava.

VAPAUTTAVA 4022/YLE/08

Vastaaja: Yle TV1

Ratkaistu: 5.3.2009

Keskusteluohjelmassa esitettiin sitaatti blogikirjoituksesta. Sitaatti oli lainattu oikein ja kokonaisuus asianmukainen. Vapauttava.

Kantelu 1.11.2008

Kantelun mukaan **A-talkissa** keskusteltiin muukalaisvihasta. Huomattava osa lähetyksestä käytettiin kantelijan mukaan hänen kirjoituksistaan poimitujen sitaattien esittelyyn ja kommentointiin. **Juontaja esitti seuraavan sitaatin eräästä** blogikirjoituksesta: "Ohikulkijoiden ryöstely ja verovaroilla loisiminen on somalien kansallinen, ehkä suorastaan geneettinen erityispiirre".

Lauseen asiayhteyttä ei esitetty mitenkään, vaan katsojien ja keskusteluun osallistuvien annettiin ymmärtää, että kyseessä oli kantelijan mielipide. Tekstistä käy kantelijan mielestä kuitenkin selvästi ilmi, että kyseessä ei ole mielipide, vaan teoreettinen esimerkki leimaavasta yleistyksestä, joka yleisesti tuomittaisiin epäsovivaksi. Se on parodia ja mukaelma lehtijutusta, jossa humalassa tappamisen arveltiin olevan "suomalaisten kansallinen, ehkä suorastaan geneettinen erityispiirre". Sitaatissa ei siis ole kyse mielipiteestä, kuten A-talk antaa ymmärtää, vaan se tarjotaan esimerkkinä yleistävästä lausumasta, jota yleisesti pidettäisiin epäsovivana. Lauseen siteeraaminen kantelijan mielipiteenä on valheellista uutisointia ja tarkoituksellista mustamaalaamista.

Kantelija valitti asiasta Ylelle ja vaati oikaisua sekä anteeksipyyntöä sitaatin virheellisestä esitystavasta. Yle vastasi, että sitaatissa ei ole virheitä, eikä oikaissut ohjelman tietoja.

Yleisradion vastaus 9.12.2008

Ylen ajankohtaisjournalismin päällikkö Jyrki Richt vastaa, että A-talkin keskustelu "Muukalaispelolla vaalivoittoon" käsitteli Suomen Sisu -järjestöä, jonka useat jäsenet olivat tulleet valituiksi valtuustoihin pääteemoinaan maahanmuuttopolitiikan ja monikulttuurisuuden kritiikki. Ohjelmassa esitettiin yksi sitaatti kantelijan kirjoituksista ja sen perusteella käytiin lyhyehkö, vajaan viiden minuutin keskustelu. Ohjelmassa oli esillä myös muiden sisulaisten sitaatteja.

Yleisradion vastauksen mukaan juontaja luki ääneen kantelijan blogista seuraavan lauseen, joka esitettiin myös graafisessa muodossa: "Esitän arveluni (jota en käsittele faktana): ohikulkijoiden ryöstely ja verovaroilla loisiminen on somalien kansallinen, ehkä suorastaan geneettinen erityispiirre". **Lause siteerattiin tarkasti alkusanoja myöten, eikä missään kohdassa väitetty, että kyseessä olisi kantelijan mielipide.** Sitaatti esitettiin esimerkkinä sisulaisten retorikasta, ja sitaatin jälkeen juontaja toteaa: "Sisulaiset ovat peräänkuuluttaneet asiallista keskustelua maahanmuutosta, onko tämä nyt sitä asiallista keskustelua?"

Vaikka kantelija sanoo, että siteerattu lause oli parodia ja mukaelma lehtijutusta, hän Yleisradion vastauksen mukaan pyrkii todistamaan blogikirjoituksessaan aukottomasti asia-argumenteilla, että väite ei ole sopimaton. Kyseessä on pikemminkin taktinen kielipeli, jossa kantelija ripustaa provosoivan tekstinsä sellaiseen kehykseen, johon vedoten voi väittää puhuvansa vain "teoreettisesti" tai "parodisesti" – kyseessä on

jonkinlainen "vitsi, vitsi" -argumentti.

Ratkaisu

Journalistin on pyrittävä totuudenmukaiseen tiedonvälitykseen (JO 8).

Tv-ohjelmassa käsiteltiin kansallismielisen järjestön ja sen jäsenten julkisuudessa esittämiä keskusteluteemoja ja -keinoja. Yhtenä esimerkkinä nostettiin esiin sitaatti kantelijan blogista.

Ohjelmassa esitetty sitaatti oli lainattu oikeassa muodossa. Julkisen sanan neuvoston mielestä sen esittäminen esimerkkinä blogikirjoituksissa käytettävistä tyyleistä ja keinoista oli tehty asianmukaisesti, eikä se antanut väärää kuvaa kokonaisuudesta. Tämän vuoksi tv-kanava ei menetellyt väärin kieltäytyessään oikaisemasta ohjelman tietoja.

Julkisen sanan neuvosto katsoo, että Yleisradio/TV1 ei ole rikkonut hyvää journalistista tapaa.

Tämä päätös on avattu 6000 kertaa

Fredrikinkatu 25 A 8
00120 Helsinki
Puh. (09) 135 7494
Puhelinneuvonta ti-ke kello 10-12

Puheenjohtaja: Elina.Grundstrom (at) jsn.fi
Valmisteleva sihteeri: Nenne.Hallman (at) jsn.fi
Valmisteleva sihteeri: Sakari.Ilikka (at) jsn.fi
Hallintosihtööri: Petri.Vaittinen (at) jsn.fi